

Saksprotokoll i styringsgruppemøte Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma 1.12.2021.

Sted: Leiravoll (Nannestadvegen. 220), Nannestad (midlertidig kommunehus). Kun fysisk møte.

Til stede: Paul Johan Moltzau (Hurdal), Tove Fagerli Brodshaug (Eidsvoll), Rune Tranum (Nes), Lars Halvor Stokstad Oserud (Ullensaker), Dag Lindheim (Gran) Kristin Antun (Viken fylkeskommune), Helene Gabestad (Viken fylkeskommune) og Hilde Sundt Skålevåg (Statsforvalteren i Oslo og Viken).

Forfall: Hans Thue (Nannestad) og Bror Helgestad (Østre Toten).

**Invitert/
orientert:** Nils A. Røhne (Stange), Lise Selnes (Nord-Odal), Mari Olsen (Innlandet fylkeskommune) og Ragnhild Skogsrud (Statsforvalteren i Innlandet).

Adm. : Helge B. Pedersen (daglig leder).

Innkalling og sakliste godkjent.

Sak 8/21. Politisk forankring i kommunene av status for vannforvaltningen

Behandling:

Eierkommunenes oppfølging av vedtak i forrige styringsgruppemøtet ble gjennomgått. Det gjaldt sak 4/21: «Årsmelding 2020», sak 5/21: «Overvåkingsrapporten for 2020» og sak 6/21: «Revidert oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2016-2021». I tillegg ble det orientert om hvordan følgende saker har blitt behandlet i eierkommunene: høringen fra Viken fylkeskommune på regional vannforvaltningsplan, tiltaksprogram og handlingsprogram for 2022-27, høring fra Statsforvalteren på innføring av miljøkrav i jordbruket samt forespørsel til Huvo om info-møter i politiske arenaer. Minst én av sakene har i år vært behandlet i følgende kommuner: Eidsvoll, Hurdal, Ullensaker, Nannestad, Nes, Østre Toten og Gran. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 9/21. Annen vedtaksoppfølging fra forrige styringsgruppemøte

Behandling:

Oppfølging av vedtakene i forrige styringsgruppemøtet, sak 1/21: «Orienteringer og status for arbeidet i Vannområdet Hurdalsvasdraget/Vorma», vedtaks punkt 2: «Styringsgruppa ser med bekymring på manglende samsvar mellom ønskede miljøtiltak innen jordbruket og tilgjengelige virkemidler» og vedtaks punkt 3: «Det rettes en direkte henvendelse til Miljødirektoratet om at styringsgruppa anser problemkartleggingen av krigsetterlatenskaper for å være direktoratets ansvar å følge opp». Det ble gitt en orientering om hvordan sekretariatet har fulgt opp vedtakene. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 10/21. Rulleringen av de regionale vannforvaltningsplanene for 2022-2027

Behandling:

Helene Gabestad ga en orientering om høringsinnspillene som ble mottatt, hvordan de var fulgt opp og hva som medførte endringer i forslaget til plandokumenter. Det inkluderte vannregionens prioriteringer, deriblant reguleringspåvirkningene av Store Svartungen og Hurdalssjøen som fortsatt ligger inne i VRM sin prioritering. Videre ble det orientert om viktige fokusområder i kommende planperiode, planretningslinjer og videre prosess fram mot nasjonal godkjenning og deretter oppfølging fra sektormyndighetene enkeltvis. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 11/21. Intensivering av virkemidlene til 2. planperiode

Behandling:

Hilde Sundt Skålevåg orienterte om intensiveringen av virkemidlene inn mot kommende planperiode, for å oppnå miljømålene som skal settes i vannforvaltningsplanene. Temaer som ble belyst var: Opprydding spredt avløp, oppgraderinger av kommunale avløpsnett, prinsippene med at nye utbygginger kan innebære endringer ved at utslippstillatelser gitt etter kap. 13 da skal gis etter kap. 14 i forurensingsforskriften, dvs. strengere krav fordi vurderingen skal gjøres etter samlet utslipp til vannforekomsten, problematikken rundt mikroplast/medisin-/antibiotikarester på avløpsanleggene (kvartær-rensing), høringen på miljøkrav i jordbruket, bevaringen av kantsoner – både i jordbruket og skogbruket, viktigheten av å få vannforvaltningen inn i kommunenes plandokumenter, viktigheten av § 12 i vannforskriften for å unngå at nye inngrep gir redusert miljøtilstand, sandfanganlegg fra veier og om Oslofjordplanen – som også inkluderer tiltak i innlandskommunene. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 12/21. Orienteringer og status for arbeidet i Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Behandling:

Det ble gitt en orientering om følgende saker:

- De siste møtene i faggruppene, prosjektgruppa samt referansegruppa.
 - Diverse arbeidsmøter, webinarer, seminarer og andre møter samt revidert/oppdatert veiledningsmaterieill inn mot kommende planperiode. En detaljert liste fulgte som vedlegg til innkallingen.
 - Status for Huvo-oppgavene/kartleggingene: kontrollfiske i elver og bekker, genkartlegging av ørreten i Hurdalssjøen, fiskedøden i Risa, påvekstalgeprøvene, bunndyrprøvene, overvåkingsresultatene i år, den nye anskaffelsen for vassdragsovervåking kommende planperiode, kartleggingsprosjektet i Hurdalselva, restaureringsprosjektet i Honsjøen, restaureringsprosjektet i Lysjøen, restaureringsprosjektet i tre bekker til Lysjøen, informasjonsbrosjyren om landbruksplast og status etablering av båtseptikanlegg.
 - Bestillingen fra Miljødirektoratet til bl.a. kommunene på tiltakslevering for Oslofjordplanen.
 - Alle faggruppene har i oktober oppdatert kommunenes tiltaksplaner i Vann-Nett.
 - Også i sommer er det observert ulovlige inngrep i kantsoner i skogen. Faggruppene/prosjektgruppa mener at oppfølgingen av regelverket ikke er god nok pt.
 - Det er stedvis problemer med erosjon, og det jobbes med å etablere et FoU-prosjekt for naturbasert erosjonssikring (Viken FK leder arbeidet, Huvo bidrar og NIBIO gjennomfører).
 - Nasjonal registrering av fiskevandringshindre/demninger. Huvo har gjort jobben tidligere.
 - Det oppfattes at kommunene/Huvo har lagt inn tilstrekkelig med tiltak i tiltaksprogrammet/Vann-Nett for å gjenopprette miljøtilstanden i vassdragene (såfremt de gjennomføres i praksis og i tide), men arbeidet med forebyggende/beskyttende tiltak bør forbedres i kommende planperiode.
 - Vannregionmyndigheten har endret fordelingsnøkkelen for driftstilskuddene til vannområdene.
- Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tas til orientering.

Sak 13/21. Økonomi

Behandling:

Regnskapet per 28.10.21 fulgte som del av saksframlegget. Det ble gitt en orientering om grunnlaget for den foreslåtte endringen i budsjettet for neste år og en statusoversikt over eksterne tilskudd i 2021. Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Regnskapsstatus per 28.10.21 tas til orientering.

2. Huvo kan dekke halvparten av kostnaden for anlegget i Sundet for den delen som gjelder båtseptik, med inntil maksimalt kr. 300.000, -.
3. I budsjettet for 2022, post «Tiltaksgjennomføring», note 4, legges kr. 300.000, - inn til etablering av båtseptik i Sundet, men samlet budsjettpost på 850.000, - opprettholdes.

Sak 14/21. Arbeidsplan for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma 2022 og videre

Behandling:

Forslag til arbeidsplan fulgte saksframlegget, og er vedlagt protokollen. Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Arbeidsplan for 2022 og videre for Vannområdet/Hurdalsvassdraget/Vorma vedtas som forelagt.

Sak 15/21. Eventuelt.

Ingen saker.

Neste møte

Tid: Tirsdag 29. mars 2022, kl. 12.00-15.00.

Sted: Tentativt i Nannestad. Nærmere beskjed kommer i innkallingen.

Protokoll godkjent den 14.12.2021.

Paul Johan Moltzau,
Nestleder for styringsgruppa

Vedlegg til protokoll av møte 1.12.2021

Til sak 14/21. Arbeidsplan for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma 2022 og videre.

Vedlegg til protokollen av møte 1.12.2021

Til sak 14/21. Arbeidsplan for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma 2022 og videre.

Arbeidsplan for Huvo i 2022

Vedtatt av styringsgruppa 1.12.21

Oversikten her gjelder kun arbeidet i VOU* i Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo). De enkelte tiltakene som skal følges opp i tråd med godkjent Forvaltningsplan for Glomma 2022-2027 konkretiseres i egen oversikt over foreslåtte og planlagte tiltak. I det alt vesentligste er det sektormyndighetene selv som skal følge opp de konkrete tiltakene innenfor eget ansvarsområde ift. tiltakslista.

Oppgaver	F = Fag/ Utredning V = vedtak	Periode start 2020	Periode ferdig	Politiske vedtak utover VO	Overordnet frist	Merknader
Avholde faggruppemøter landbruksgruppa	F	Vår	høst			Etter behov/ønsker, 2- 3 i året
Avholde faggruppemøter i kom.tekn.gruppa	F	Vår	høst			Etter behov/ønsker, 2- 3 i året
Avholde faggruppemøter i økologigruppa	F	Vår	høst			Etter behov/ønsker, 2- 3 i året
Avholde møter i prosjektgruppa	F	Vår	høst			Etter behov/ønsker, 3-5 i året.
Avholde møter i styringsgruppa	F + V	Mars/april	November			Etter behov/ønsker, ca 2 i året.
Avholde møter i referansegruppa	F	April				Etter behov/ønsker, minst 1 i året.
Avholde konkrete lemmamøter	F	Løpende				Infomøter for befolkningen og faglige temaer. I 2021 særlig ift. hydromorfologi.
Informasjon, utadrettet virksomhet/ medvirkning og involvering	F	Løpende				Besvare spørsmål, motta innspill, dele resultater/info lokalt, pressekontakt, kommunenes hjemmesider mm.
Følge opp konkrete innspill fra referansegruppa/befolkning	F	Løpende				Saker som bør følges opp, tas fortrinnsvis inn i en av gruppene for avklaring.
Kunnskapsbygging/erfaringsutveksling. Delta i møter med VRM, SF, FK, Direktorater, VRU-møter samt relevante fagtreff/seminarer.	F	Løpende				Etter behov/ønsker. Antar 5 - 10 heldagsmøter/seminarer per år.
Oppdatere og drifte hjemmesiden (www.huvo.no)	F	Løpende				
Oppdatere Vannett	F	Løpende				Må oppdateres etter frister som settes nasjonalt. Behov/innhold samles opp fortløpende.
Følge opp felles tiltaksrettet overvåking, inkl. implementere resultatene fra Leirelv- prosjektet når det er klart.	F	Løpende				Kvalitetssikre overvåkingsresultatene. Utføres av eksterne konsulentfirma. Årlig statusoversikt til kommunene.
Orienteringsmøter/ foredrag for politikere o.a. i kommunene	F	Løpende				Gi en orientering om vannforskriften og annen info til kommunene/politikere.
Besvare høringer/lage forslag til saksframlegg i kommunene.	F + V	Løpende				For høringer som er relevante, Huvo skal ikke uttale seg i høringer av enkeltsaker, kun fellessaker.
Revidere/ajourføre listen "Foreslåtte og planlagte tiltak for perioden 2022-2027, innen Huvo."	F + V	Januar	Mars	Ja	Nei	Inn i alle gruppemøter, inkl. styringsgruppa. Men de underliggende vedtakene skal gjøre av sektormyndighetene og i forkant. Kan beh. politisk i alle kommunene som del av årlig statusoversikt.
Utarbeide årsrapport for tiltaks- gjennomføring. Via Glommadata, dersom virksom - alternativt Vann-Nett, eller Huvo sin egen "Tiltaksliste".	F + V	Januar	Mars	Ja	Ja	Skal inn i alle gruppemøtene. Kan beh. politisk i alle kommunene som del av årlig statusoversikt. Frist til VRM ikke satt enda.
Regnskap og budsjett for neste år	F + V	Januar	mars/april			Årlig. Forslag fra prosjektgruppa, vedtak i styringsgruppa.
Intern årsmelding, samt oversendelse for kommunal forankring.	F + V	Januar	mars/april	Ja		Årsmelding fra Vannområdeutvalget, til kommunene, FK, SF osv.
Bistand Andelva: Instruks/avtale om vedlikeholds-nedtappingen av dammene og habitattiltak i Bøhnsdalen, sammen med GLB. Frivillig tiltak.	F	Januar	Desember			Følges opp sammen med regulanten, såfremt de velger å følge oppfordringen. Når det passer dem.
Videre oppfølging av prioriterte barrierer/hydromorfologiske tiltak (Honsjøen, Lysjøen, Hegga, Gjødingelva, samt Store Svartungen ved behov).	F	Januar	Desember		Frister: M.dir.: 15.1, NVE: juli, Fagmidler VRM våren.	Følge opp prioriterte objekter. Bistå søkere i finansiering og søknader om tillatelser til gjennomføring, samt i gjennomføringen.
Habitatjusterende tiltak i bekker til Lysjøen, sammen med Stange almenning og Stange JFF. (Tiltaks-id 5107-587-M)	F	Juni	September			Kun faglig etterkontroll ved behov i 2022.
Videreføre prosjektet om flaskehals i Høvelva-Hurdalselva	F	Januar	Desember			Bistand med: Gjennomføre anskaffelse og utredning. Avholde lokale møter/befaringer. I 2022: Utredning av opp/nedvandring mm på 2 fisketrappes/overløp. Tiltak i 2023-24.

Bistå til gjennomføring av tiltak/søknader på 5 potensielle lok. Gytbekker vs. landbruk.	F	Mars	Oktober		Møte med kommune og grunneier m.fl. Diskutere muligheter. Løykjebekken, Nessa, Bjørtombekken samt Stensbyåa og Hæra.
Evt. utarbeide en oversikt over hvilke tiltak som rent faktisk ble gjennomført i Huvo i 1. planperioden.	F	April	Desember		Ambisjonsnivå og muligheter må drøftes i gruppemøtene våren 2022.
Legge data inn i Artsdatabanken fra alle rundene med elektrofiske (2014, 2016 og 2018/19 samt 2021)	F	Januar			Må tas når det blir tid/kapasitet. Ingen frist.
Prosjekt: Genetisk kartlegging av storørreten i Hurdalssjøen.	F	Januar	Desember		Forvaltningsbehov å finne ut av hvilke gyteområder storørreten benytter. Avh. av kostnader/finansiering.
Mikroplast. Vurdere behov for prøvetaking av vassdrag, slam og åker	F	Januar	Desember		Avvente vurderingen til egnet metodikk foreligger, og behovet er avklart.
Videre vurdering av kobberverdiene i Aurtjern og Danielsetertjern	F	Januar	Desember		Påvist høye enkeltmålinger. Videre oppfølging drøftes med SFOV.
Bistå kommunene med oppfølging av å etablere tømmeanordning for septik fra båter.	F	Januar	Desember		Se eget notat/utredning 29.8.19. Hurdalssjøen og Vormå/Glomma ferdige. Kun anlegget i Sundet igjen.
Søke annen ekstern finansiering/prosjektstøtte/tilskudd overvåking	F	Januar	Juli		Problemkartlegging mm. Ulike frister. Aktuelle er M.dir. og NVE i tillegg til FK, SFOV, VRM m.fl.
Bistå faglig Ullensaker og Eidsvoll ift. kulvertene i Gudmundsbekken	F	TBD.	TBD.		Avhengig av videre progresjon og ønsker fra kommunene.
Rullerende arbeidsmøte/seminar: Vannforskriften inn i kommunenes planverktøy og saksbehandling.	F	TBD.	TBD.		Avklares først med VRM i 2021/2022. Vurderes deretter videre.
Bistå til gjennomføring av avbøtende tiltak for gytbekker vs. samferdsel, dersom behov.	F	Mars	Oktober		Evt. gjennomføring av SVV/ fylkeskommunen. Huvo bør bistå ved forespørsel. Tid uavklart.
Bistå kommunene med info-møter, miljøråd oa. for tiltaksgjennomføring i landbruket.	F	April	Oktober		Etter behov/ønsker fra kommunene.
Fakturere eierkommuner for medl.kont.	F + V	Mai	Mai		I tråd med styrevedtak av 04.10.2010 og løpende justeringer gitt av styringsgruppa.
Videre overvåking/oppfølging av cyanobakterier i Hørsjøen etter behov/ved oppblomstring	F	Juni	Oktober		Overvåkingsbehov avh. av evt. oppblomstringer av alger/cyanobakterier. Samråd også med Miljørettet helsevern/kommuneoverlege. TQM.
Kontrollfiske i utvalgte bekker/elver, og påfølgende rapportskrivning og ny innlegging i Artsdatabanken.	F	Juli	Desember		Dammen med kommunene og ref.gruppa. i aug/sept. Deretter rapport. Totalt ca. 1 månedsverk for sekretariatet.
Delta i felt i økologisk klassifisering, sammen med Rambøll, 17 stasjoner.	F	Juli	November		Bunndyr og påvekstlger, i tråd med overvåkingsprogrammet. Alger i juli-august og bunndyr i november. Ca 2 ukeverk.
Beregne andeler og viderefakturere kommunene som deltar i felles overvåking.	F	Oktober	Oktober		Etter årlig prøvetaking. Godkjenning og prinsipper gitt i styringsgruppevedtak 09.10.14.
Ny anskaffelse: Tiltaksrettet overvåking 2022-27	F	Oktober	Desember		Bør vurdere hele perioden samlet. Start ca. oktober. Klart til mai 2022.
Evt. bistå kommune ift. bekjemping av kjempespringfrø i en planleggingsfase.	F	Uavklart.			Tidspunkt må avklares muligens senere enn 2021.
Bistå kommunene med å innarbeide vannforskriften i kommunal planlegging.	F	Løpende			Gi innspill til saksbehandlere ved forespørsel fra kommunene.
Evt. deltar ytterligere i Vannett/ tiltaksmodul	F	Etter behov		Ja	Må oppdateres etter ønsker/krav og frister som settes nasjonalt/tra VRM
Rapportere på eksterne tilskudd	F	Etter behov			
Bistå til igangsetting av ulike tiltak etter tiltaksanalysen/Forvaltningsplanen	F	Etter behov			Ettersom dette avklares i VOU.

* Vannområdeutvalget (VOU) omfatter sekretariatet med tilhørende deltakelse fra sektormyndighetene og frivillige/referansegruppa.

Vesentlige oppgaver i 2023 og videre

For VOU i Vannområdet Hurdalsvassdraget og Vorma

Oppgaver	F = Fag/ Utredning V = vedtak	Periode start	Periode ferdig	Politiske vedtak utover VO	Overordnet frist	Merknader
Evt. bistå søkere med å følge opp tiltaks- gjennomføring av barrierer/ vandrings- hindre, HyMO mm., dersom det blir aktuelt.	F + V	Når klart				Bistå søkere om gjenoppbyggende tiltak/habitatiltak (jf. rapporter fra Naturrestaurering AS i 2019 og Multiconsult 2021 m.fl.).
Evt. bistå kommunene oa. med info/ oppfølging av kunstgressbaner, fra skyttebaner, bålhavner mm. Avh. av behov	F	Dersom behov				Videre tiltaksbehov og hvem gjør hva, er uavklart pt.
Nessa-habitatiltak, utredning av behov og tiltak (Tiltaks-ID 5107-3-M)	F	Når klart				Aventer først tiltaket til vegmyndighetene: Kulvert øverst i vassdraget.
Bistå til gjennomføring av avbøtende tiltak for gyltebekker vs. samferdsel, dersom behov.	F	Uavklart.				Evt. gjennomføring av SV// fylkeskommunen. Huvo bør bistå ved forespørsel. Tid uavklart.
Årlig rapportering av tiltak (i Forvaltningsplanen/Vann-nett)	F				Ja	Iht. VRM
Oppdalere Vannett og påse at data legges i Vann-miljø	F				Ja	Jfr. nærmere retningslinjer
Generell koordinering, informasjons- utveksling og informasjonsarbeid.	F	Løpende				
Forvaltningsplan og tiltaksprogram 2022- 2027. Evt. oppgaver for VOU.	F + V	2021	2022	Ja	Ja	Høring 1.3-1.5.21. Vedtak i fylkesting. VRM sender til M.dir 31.12.21. Tilråding til Dep (KLD) 25.2.2022. Frist EU-land: 22.3.22.
Bistå eierkommunene og andre i tiltaksgjennomføringen	F	Etter behov				
Søke eksternt finansiering	F + V	Løpende				
Oppfølging div. problemkartlegginger	F	Løpende				
Årsberetning til eierkommunene	F	Årlig				
Evt. tilskuddsrapporteringer til SF/FK/VRM m.fl.	F	Årlig, mars				
Dialoger, møter med mer referansegruppa, innbyggere generelt, drifte hjemmesiden med mer.	F	Løpende				Generelt medvirkingsarbeid.
Utarbeide regnskap, budsjetter	F + V	Årlig	Årlig			Budsjett vedtas fortrinnsvis om våren, året i forkant.
Revisjon av handlingsplanene for sektorenes tiltaksgjennomføringer (2022- 2027)	F + V	Årlig				Innen nov./des. hvert år.
Revisjoner av arbeidsplaner for Huvo	F + V	Årlig				Innen nov./des. hvert år.
Eierkommunene og andre sektormyndigheter implementerer tiltakene etter vedtatt Forvaltningsplan/tiltaksanalyse	F + V	2022	2027	Alle aktuelle sektor- myndigheter		Vedtas av sektormyndigheter. Evt. faglig bistand/støtte gis av VO. 1. planperiode var 2016-21. 2. planperiode er 2022-2027.
Videreføre tiltaksgjennomføringen iht. Forvaltningsplanen/tiltaksanalysen i regi av kommuner og sektormyndigheter	F	2022	2027	Ja		2. planperiode: Tiltak skal være vedtatt igangsatt senest innen 2024, målene skal nås senest 2027. Huvo bistår sektor- myndighetene, som er ansvarlige for egne tiltak.
Vurdere utfisking av Hersjøen, for å senke eutrofi-graden.	F	2023				Bestille en faglig vurdering i 2023 eller 2024.
Info-kampanje fremmede arter (vasspest), sammen med SF	F	2024				Infotiltak i utg.pkt. som i forrige planperiode, i 2024 eller 2025.
Bistå i felt på biologisk prøvetaking og overvåking i 2024 og i 2027.	F	2024	2027			Biologisk overvåking videre hvert 3. år.
Prøvefiske - effektoppfølgning av gjennomført tiltak: Strategisk utlegging av kalkholdig gyltegrus i Øyangen.	F	Oktober 2024				Bistå Fylkesmannen og grunneier etter behov. Tidligst i 2023, evt. i 2024.
Kartlegge fiskeførende + gyltefretninger som grunnlag for rapport/kart og database.	F	Når tid.				Antar totalt ca. 2 månedesverk. Mye feltarbeid. Sammen med kommuner og ref. gruppe.
Oppstart tredje landsdekkende planperiode	F + V	2028	2033	Ja		Planprogram, oversikt over vesentlige vannforvaltningsspørsmål, forslag til regional forvaltningsplan.
Gjennomføring tredje landsdekkende planperiode	F + V	2028	2033	Ja		

Generell kommentar:

Foreløpig oppgaveoversikt, må detaljeres senere i faggruppene og andre grupper.